CENA 10 GROSZY

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
Z odnoszeniem do domu . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . . 3 zł. 50 gr.
Zagranicą . . . . 6 zł. —
Cena pojedyńczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 45 (7974) Środa, dnia 25 lutego 1925 r. Rok XXXIII

Trocki, Frunze i Unszlicht.

Dopiero teraz, bardzo powoli, zaczyna się nieco wyjaśniać prawdziwe znaczenie mglistej dyskusji, jaka się od paru miesięcy toczy między Komiternem a tow. Trockim na temat popełnionych błędów taktycznych i na temat taktyki przyszłości. Zakończeniem tej dyskusji stał się list Trockiego wystosowany pod datą 15 stycznia do plenum Centralnego Komitetu oraz rezolucja tegoż plenum z dnia 17 stycznia w odpowiedzi na ów list. Tekst obu tych dokumentów dopiero dzisiaj do nas dochodzi. W liście swym zaproponował Trocki Centralnemu Komitetowi kompromisowe załatwienie sprawy. Stwierdził mianowicie, że gotów jest przyjąć jakąkolwiek robotę partyjną czy sowiecką wyznaczoną mu przez sowiety oraz poddać się pod całkowitą kontrolę partji; a nadto, że pozostawienie go na stanowisku „prezesa Rewwojensowietu" sam uważa za niemożliwe. Oznacza to propozycję, aby mu odebrano stanowisko organizatora armji, ale pozostawiono go w partji.

W odpowiedzi na ów list sprecyzowało plenum C. K. wszystkie różnice między partją a Trockim pro praeterito i pro futuro. Jest ich pro paeterito dziesięć; pro futuro równie wiele, — wszystkie niemal utopione w frazeologji dotyczącej leninizmu i marxizmu. Ale przecież są i takie, które mogą i na Zachodzie wywołać bliższy interes. Oto np. czytamy: „W sprawie polityki międzynarodowej (rola faszyzmu i socjaldemokracji, rola Ameryki w Europie długotrwałość i charakter ery pacyfistycznej) tow. Trocki zajął odmienną pozycję jak Komitern, nie próbując nawet zakomunikować swego zdania ani Centr. Komitetowi ani Komiternowi". „Partja stoi przed najważniejszem zadaniem politycznem: orjentowania się w kierunku przezwyciężenia rozdziału między miastem a wsią to znaczy postawienia w całej rozciągłości kwestji dalszego obniżania cen na przedmioty produkcji miejskiej, stworzenia warunków rzeczywistego podniesienia gospodarstwa wiejskiego (struktura rolna i użytkowanie rolne) zwrócenia jaknajbaczniejszej uwagi na istotne ożywienie kooperacji włościiańskiej (udział bez przymusu, obieralność, kredyt), postawienia i rozstrzygnięcia kwestji zmniejszenia ciężarów podatkowych włościaństwa i reformy polityki podatkowej, a także rozstrzygnięcia, przy pomocy naprężenia wszystkich sił, sprawy udoskonalenia warunków politycznych wsi (bardzo prawidłowa obieralność, przyciągnięcie włościan bezpartyjnych etc).. Najpierwszym warunkiem przeprowadzenia całej tej polityki jest absolutnie zachowanie kierowniczej roli naszej partji w organach państwowych i gospodarczych, istotna jednolitość partji na gruncie leninizmu. Tymczasem tow. Trocki nie rozumie właśnie owego decydującego w obecnej konjunkturze stosunku między partją, klasą robotniczą i włościaństwem."

Wobec tych i innych bardziej teoretycznych różnic (ale mogących naruszyć zdaniem C.K. „jedność" partji bolszewickiej, która powinna być wykuta z jednej bryły") powzięto na plenum C. K. trzy następujące postanowienia:

1) Uczynić tow. Trockiemu w najbardziej kategoryczny sposób napomnienie, że przynależność do partji bolszewickiej wymaga rzeczywistego, nie zaś słownego tylko, podporządkowania się dyscyplinie partyjnej oraz całkowitego bez zastrzeżeń wyrzeczenia się jakiejkolwiek walki przeciwko ideom leninizmu.

2) Ze względu na to, ze kierownictwo armji jest nie do pomyślenia bez całkowitego poparcia tego kierownictwa przez autorytet całej partji; że brak takiego poparcia wytwarza niebezpieczeństwo poderwania żelaznej dyscypliny w armji; że konferencja pracowników politycznych z jednej, zaś jaczejka Rewwojensowietu SSSR z drugiej strony, już wypowiedziały się co do usunięcia tow. Trockiego od pracy wojskowej; wreszcie ze względu na to, że sam tow. Trocki w swem oświadczeniu z dnia 15 stycznia 1925 przyznał że „interes sprawy domaga się jaknajszybszego uwolnienia" tow. Trockiego „od obowiązków prezesa Rewwojensowietu" — uznać dalszą prace tow. Trockiego w Rewolucyjnej Radzie wojennej SSSR za niemożliwą.

3) Sprawę dalszej pracy tow. Trockiego w C. K. odłożyć do następnego zjazdu partyjnego, z zastrzeżeniem, że w wypadku nowej próby ze strony tow. Trockiego naruszenia lub niewykonania przezeń postanowień partyjnych, C. K. będzie zmuszony nie czekając na zjazd, uznać za niemożliwe dalsze pozostawienie tow. Trockiego w składzie „Politbiuro".

W ten sposób opróżniło się dziedzictwo po Trockim, które objął Frunze, bezwzględnie oddany partji, a zresztą skromny i drugorzędny pracownik. Ma on pewne doświadczenie wojskowe (w zakresie funkcji kapitana, w tym bowiem stopniu służył niegdyś w armji carskiej). O ile Trocki dążył do „odbolszewizowania" armji tj. do wprowadzenia do niej jak największej liczby oficerów zawodowych, o tyle Frunze będzie ją zapewne na nowo bolszewizować: już w b „Wojenno rewolucyjnej Radzie" w której dotąd był zajęty, starał się nadać przewagę żywiołom komunistycznym, dbając coprawda o to, aby komuniści nabywali wojskowe wykształcenie i mogli zastępować wówczas na ważniejszych stanowiskach oficerów fachowych".

Bardzo doniosłym faktem jest równoczesne powołanie jako zastępcy Frunzego: Józefa Unszlichta. Rodem jest on z Warszawy i uważa się za Polaka. Liczy lat 44, a z zawodu swego jest inżynierem. Należy do fanatyków partyjnych i przez dłuższy czas był zastępcą Dzierżyńskiego w „Czeka". Jego wysunięcie na tak ważne stanowisko (jest on z urzędu szefem sztabu sowieckiego.) tłumaczy się po części tem, aby Frunzego kontrolować za pomocą jeszcze większego fanatyka partyjnego a zarazem „polaka" nie odczuwającego żadnego patrjotyzmu rosyjskiego i mogącego być przeciwwagą do ewentualnych usiłowań Frunzego, aby zdobyć sobie zbytnią popularność. Ale po części działał i innyi motyw. Chodziło o to, aby przez tę nominację podkreślić międzynarodowy i rewolucyjny charakter armji.

Pierwsze kroki obu nowych dygnitarzy są bardzo charakterystyczne. I tak najprzód wybitniejsze stanowiska w „krasnej armji" poobsadzano natychmiast członkami czerezwyczajki, podobnie w prezydjum Woj. Rew. Rady Frunze wygłosił też odrazu wojowniczą mowę w stosunku do Rumunji, którą w parę dni dopiero później — na widoczny rozkaz sowietów — zmodyfikował i łagodził (obacz dzisiejszy telegram) Najbardziej dla nas interesujące jednakże ich zachowanie zachowanie się wobec Polski: Uwaga Unszlichta jako „Polaka": będzie niewątpliwie w tę stronę obróconą. Dochodzą też wiadomości z wiarygodnych o bardzo intensywnej akcji sowietów dla przygotowania nowych band dywersyjnych (złożonych przeważnie z krasnoarmiejców), któreby mogły rozpocząć swą działalność ze zbliżającą się wiosną. Ma to być akcja na jeszcze większą skalę niż zeszłoroczna. Niedarmo postawiono na czele armji fanatycznych zwolenników kontunuowania zbrojnej rewolucji i wrogów „pacyfistycznych" metod. Zapewne rząd nasz zwróci baczną uwagę i uprzedzi akcję dywersyjną, zanim zaczną się palić polskie wsi i dwory a krasnoarmiejcy Unszlichta uciekać za granicę z zabranym łupem.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ" Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 24 lutego 1925 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	746.6 m.m.
2) Kierunek wiatru	E
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	Deszcz.
5) Wilgot. bezwzględna	4.7 m.m.
6) Wilgot. względna	96. %
7) Temp. powietrza	+1°.0
8) Ilość opadów (z doby ubiegł. za cały d.)	5.4
9) Najwyż. temp. (z doby ubiegł. za cały d.)	+3°.6
10) Najniż. temp (z doby ubiegł. za cały d.)	—1°.7
11) Temp. grunt. na głę- [illegible] g. pp.	+0°.36 m.

TELEGRAMY.

Pożyczka amerykańska w Sejmie.

WARSZAWA, 24. (Pat.) Na popołudniowem posiedzeniu komisji budż. przystąpiono do obrad nad ustawą o wypuszczeniu pożyczki w dolarach amerykańskich. Jako sprawozdawca zabrał głos pos. Zdziechowski (ZLN), który przypomniał na wstępie o poprzednich pożyczkach zagranicznych, poczem oświadczył, że szczegóły zawarcia obecnej pożyczki jeszcze nie są znane, a przedłożona ustawa uporządkowuje tylko prawny stan tej tranzakcji i ma na celu zatwierdzenie zasad umowy i legalizację pełnomocnictw min. skarbu dla jej przeprowadzenia. Następnie pos. Zdziechowski referuje szczegóły postanowień ustawy, poczem proponuje niektóre poprawki. Kończąc zauważa, że pożyczka ta nie jest zawarta na bardzo dogodnych warunkach, co było do przewidzenia, gdyż pierwsza pożyczka zagraniczna zaciągniona w tej atmosferze w jakiej ją zaciągaliśmy, nie mogła być korzystna. Następnie zabrał głos prezes rady min. Grabski.

Nie ulega wątpliwości, że banki amerykańskie starają się dobrze zarobić, a pozatem że chwila realizacji pożyczkki była niekorzystna. Gdybyśmy zaciągnęli pożyczkę pod opieką Ligi Narodów to warunki byłyby korzystniejsze, jednak p. premjer nie wahał się ani chwili gdyż zbyt wysoko cenił możność bezpośredniego stosunku z Ameryką. Pierwszym warunkiem pożyczki był nasz układ co do starych długów. Jako korzystną stronę tej pożyczki, należy jeszcze dodać że mamy prawo wykupić ją już po 12 latach. Jest to rzecz bardzo ważna. Oczywiście jeżeli wówczas będziemy mieli normalne stosunki kredytowe. Termin umorzenia dla nas jest 25 lat. Teraz co do zużytkowania pożyczki. — Pożyczka ta przychodzi dla nas w momencie bardzo ważnym, a to głównie z powodu nieurodzaju. Ale nieurodzaj da się we znaki głównie w drugiej połowie tego roku. Będzie on osłabiał nasz rynek wewnętrzny pomimo uruchomienia nowych fabryk, j. np. w tym tygodniu fabryki w Zawierciu. Liczba bezrobotnych się zwiększy. Także zubożenie we wsi daje się we znaki. Rolnik przestaje być nabywcą, z drugiej zaś strony nabywca produktów rolnych konsument miejski niema dostatecznego napływu produktów ze wsi. Pożądaną jest bardzo pożyczka, która dostarczy w dużej ilości waluty Bankowi Polskiemu, bez czego Bank musiałby skurczyć swoje kredyty. To więc będzie pierwszym znakomitym wpływem pożyczki że Bank Polski za te dolary da nam odpowiednią ilość złotych. Na co powinny być przyznane te złote? — W ustawie powiedziane jest, że pożyczka ma być zużyta na utworzenie funduszu gospodarczego. Słusznie. Powinniśmy tak postępować, aby te kredyty gospodarcze które z tej pożyczki będą udzielone, dały podstawę do uzyskania następnych kredytów gospodarczych tejże Ameryce. Do takiej roli nadają się najlepiej obligacje, jednak największą wagę przywiązuje do obligacji, które muszą być osobno nazwane. Ja nazwałbym te obligacje budowlanemi. Tej wiosny musimy stworzyć u siebie potężny ruch budowlany, przedewszystkiem aby zatrudnić masy bezrobotnych, a więc pożyczka obrócona będzie na usunięcie niebezpieczeństw płynących z ujemnego bilansu handlowego. Pozwoli ona na wielką skalę ruch budowlany. Dalej pożyczka ma służyć na zapoczątkowanie kredytu długoterminowego, ale ta akcja nie będzie się mogła rozwinąć odrazu. Będziemy mieli okres czasu, w którym ten fundusz będzie mógł być zużyty na doraźną akcję kredytową, na zasilenie kredytu paromiesięcznego różnych instytucji kredytów krótkoterminowych przedewszystkiem w zakresie zwalczania lichwy hurtowej. Będziemy kredytu tego udzielali tylko takim kooperatywom, które dadzą gwarancję oddania pieniędzy, wtedy, kiedy ich będzie potrzeba zużyć na budowle.

Ta czynność musi być wykonana precyzyjnie i ostrożnie, ale do tego przywiązuję wielką wagę ze względu na akcję siewną.

Po przemówieniu p. premjera rozwinęła się ogólna dyskusja, w której zabierali głos pp. Rozmaryn. Wyrzykowski. Łypacewicz Rusinek Ostrowski, Chadzyński. Zółtowski Wiślicki Czetwertyński i Bittner W trakcie dyskusji która dotyczyła prawie wyłącznie celów na jakie pożyczka ma być zużyta, zabierał głos kilkakrotnie p. premjer Grabski, odpowiadając na poszczególne kwestje. Po dyskusji szczegółowej ustawę w 2 czytaniu przyjęto; według propozycji referenta z pewnemi poprawkami.

Poseł Polski przyjmuje sowieckich dygnitarzy.

MOSKWA, 24 (Pat.) W salonach poselstwa polskiego w Moskwie odbyło się wczoraj pierwsze przyjęcie przedstawicieli świata dyplomatycznego wydane przez panią. posłową Kętrzyńską. Przybyli m. in. komisarz dla spraw zagr. Cziczerin jego zastępca Litwinow z małżonką, szef protokółu Florjański, komisarz oświaty Łunaczarski z małżonką i wielu innych. Korpus dyplomatyczny z ambasadorami perskim, włoskim i francuskim na czele stawili się w pełnym składzie. Przyjęcie urozmaicone występami artystów baletu moskiewskiego odbyło się w miłym i swobodnym nastroju. Po przyjęciu odbyły się tańce.

Wydalenie polaków z Niemiec

BERLIN, 24. (Pat.) Biuro Wolffa donosi, że władze niemieckie wydały rozporządzenie mocą którego optanci polscy zostali wezwani do opuszczenia granic państwa niemieckiego w terminie przewidzianym w zeszłorocznej konwencji niemiecko-polskiej.

Ameryka i Sowiety.

WIEDEN, 24. (Pat.) Neue Freie Presse donosi z Waszyngtonu, że z początkiem przyszłego tygodnia prezydent Colidge, sen. Borah i sekretarz stanu Ellog omówią z przywódcami stronnictw warunki, pod któremi Stany Zjedn. mogłyby rozpocząć z Rosją rokowania w sprawie uznania sowietów. Prawdopodobnie członkowie senatu będą się domagali aby najpierw wysłano do Rosji w celach informacyjnych komisję, składającą się z przedstawicieli parlamentu i rzeczoznawców.

Wojownicza mowa.

MOSKWA 24. (Pat.) Wczoraj w związku z 7-mą rocznicą istnienia czerwonej armji odbyła się na czerwonym placu parada wojskowa. 15 tysięcy wojska przedefilowało przed stojącymi na stopniach mauzoleum Lenina Frunzem, Budiennym, Kamieniewem i innymi przedstawicielami centralnego komitetu wykonaw. Przed rozpoczęciem przeglądu Frunze wygłosił z konia dłuższe przemówienie w którem podkreślił iż w obecnej chwili wzmagającego się naporu państw imperjalistycznych na włościańsko-robotnicze państwo sowieckie, armja czerwona winna się przygotować się do nowych zwycięstw.

Granaty pod teatrem Letnim.

WARSZAWA 24. Pod gmachem teatru „Letniego" w ogrodzie Saskim znaleziono dwa pociski podłożone przez nieznanych sprawców. Po sprawdzeniu w 12 komisarjacie okazało się, że są to granaty systemu francuskiego, z których jeden był założony z gotowym zapałem do wybuchu.

Spotkanie Herriota z Chamberlainem

PARYZ, 24. Matin dowiaduje się, że projektowane spotkanie Herriota i Chamberlaina będzie poświęcone omówieniu zabiegów Rządu Rzeszy czynionych w Londynie. mających na celu wzięcie udziału w konferencji międzysojuszniczej. Zdaniem Matin'a rząd francuski stoi na stanowisku, że jest niedopuszczalny udział Niemiec, w jakichkolwiek naradach, dotyczących interpretowania postanowień traktatu wersalskiego, natomiast zupełnie jest dopuszczalne aby zasięgana była opinja Niemiec w zakresie wszelkich projektów wychodzących poza ramy traktatu pokojowego, jak to było naprzykład z planem Daviesa.

Niemcy rozbrojone jak wyglądają?

WIEDEN. 24 (Pat). Der Morgern donosi z Londynu: dzienniki angielskie stwierdzają, że sprawozdanie międzysojuszniczej kontrolnej komisji wojskowej w Niemczech dochodzi do następujących wniosków: Niemcy w ciągu pół roku mogą wystawić armję licząca 1 miljon żołnierzy. Mają oni ciągle jeszcze 7 tysięcy fabryk amunicji i broni oraz 16 arsenałów. W fabrykach Kruppa znaleziono 78 maszyn do fabrykacji wielkich armat. Niemcy pozatem mogą wytwarzać gazy trujące w dowolnych ilościach. Gazy te są o wiele niebezpieczniejsze od tych, które używane były w czasie ostatniej wojny.

Srebro dla Polski.

GDANSK, 24. (Pat). W końcu ub. tygodnia przybył tutaj na parowcu angielskim transport monet srebrnych przeznaczonych dla Polski a bitych w mennicy angielskiej. transport składa się ze 150 skrzyń wartości 2 miljonów zł. Dalsze transporty mają nadejść w najbliższym czasie.

Zabiegi o koncesje radjowe.

WARSZAWA, 24. Jak podaje „Robotnik" o koncesje budowy i eksploatację radiowych stacji nadawczych starają się dwie spółki. Mianowicie grupa Skulskiego i grupa Chrześc. Demokr. z posłami Czerniawskim, Dymowskim i Korfantym na czele.

Zima idzie

RYGA, 24. Według danych meteorologicznej stacji ryskiej zbliża się olbrzymia fala zimna do północnej i środkowej Europy. Na południu natomiast panują ciepła. Na Kaukazie topnieją śniegi, w Jakucku natomiast temperatura wynosi 50 stopni poniżej zera.

Zjazd akademicki

WILNO, 24. (Pat) Wczoraj odbyło się drugie plenarne posiedzenie zjazdu ogólno-akademickiego. Prezes naczelnego komitetu akademickiego Jaksa-Bąkowski złożył sprawozdanie z gminy komitetu naczelnego. Następnie uczestnicy zjazdu wysłuchali sprawozdania komisji rewizyjnej poczem przyjęto wniosek o odesłanie do komisji ogólnej sprawozdania naczelnego komitetu akademickiego i komisji rewizyjnej. Następnie posiedzenie plenarne i oficjalne, zamknięcie zjazdu odbędzie się jutro. Wszyscy uczestnicy zjazdu zostali zaproszeni dziś na bal wojewódzki w pałacu reprezentacyjnym.

50-letni jubileusz małopolskiego związku straży pożarnych.

Zjazd wszystkich Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej i delegacji sąsiednich Państw odbędzie się w lipcu we Lwowie.

Pół wieku upływa od kiedy instytucja Małopolskiego Związku Straży pożarnych zapoczątkowała swoje istnienie jako rodzic wychowujący swe pokolenia i kształcący obywateli ochotników którzy poczuciem dobra bliźnich zostali żołnierzami a rozumiejąc grozę pożaru i nieszczęście bliźnich bezinteresownie poświęcili się walce za strasznym żywiołem.

Ile pracy kulturalno-oświatowej i patrjotycznej musiał włożyć Małopolski Związek Straży Pożarnych przez 50-letnią swą egzystencję i ilu wychował dzielnych obrońców Ojczyzny i mienia ludzkiego, ci ludzie idąc w świat nieśli nietylko troskę o życie i mienie bliźnich dotkniętych grozą pożaru ale dbali o ich poziom moralno-umysłowy wiedząc ze zgnilizna moralna i ciemnota, które chodzą często z sobą w parze są równem nieszczęściem ludzkości jak nieszczęście pożaru. Z powyższego więc wynika że zaszczytna rola jaką, oprócz obrony w pożarnictwie spełniała i spełnia ta wielce pożyteczna intytucja, powinna poruszyć najszersze warstwy do zrozumienia i współpracy.

50 lat upływa na niwie swej zawodowej działalności tego pioniera kultury ludzkiej, ile straży zostało założonych przez okres tego czasu mające dzisiaj tak wielkie znaczenie w tej wolnej niepodległej Polsce.

Małopolski Związek Straży Pożarnych pod swą skromną nazwą utrzymując łączność, z dzielnicami innych zaborów a w szczególności na terenie Kongresówki, gdzie panował knut, a działała znaczna ilość straży, które choć prześladowane przez zaborców rozwijały się i umacniały swą działalność przeciwpożarową, kulturalną i wojskową. zawdzięczając dziś dużo swemu jubilatowi.

Celem uświecenia tej ważnej chwili dla Ojczyzny. naszej Małopolski Związek Straży Pożarnych rozesłał szereg zaproszeń po całej Rzeczypospolitej polskiej na posiedzenie Komitetu organizacyjnego, który odbył się 10 lutego w salach Rady miejskiej o godz. 5, po południu obradując nad urządzeniem godnego przyjęcia gości w tym Grodzie Orląt

Obradom przewodniczył w zastępstwie prezydenta Neumanna Wiceprezydent Dr. Leonard Stahl. Po przedstawieniu przez radcę pożarnictwa pana Bolesława Wójcikiewicza celów i doniosłości Zjazdu, który Centralny Związek warszawski naznaczył na 3, 4 i 5 lipca b.r. po krótkiej dyskusji przystąpiono do wyboru prezydjum. honorowego Komitetu wykonawczego i podziału na sekcje.

Do prezydjum honorowego zaproszono ks. arcyb. Twardowskiego, wojewodę Garapicha, komendanta O. K. 6 gen. Malczewskiego, kom. miasta gen. Thulliego i prezydenta Józefa Neumana.

Do sekcji organizacyjno-obchodowej wybrani zostali: wiceprezydent Dr. Leonard Stahl radca Dziedzielewicz i rad. Kotowski; do sekcji technicznej radca Włodzimierski, pułk. Baczyński i naczelnik zawodowej Straży Cieckiewicz; do sekcji finansowej: Delegatka Związku Polek Mieczysława Teodorowiczowa delegat Min. Rol. Morawski Marjan; do sekcji prasowej: Redaktor Konarski, red. Lech i red. Madyński.

Nadto ustanowiono sekcje delegacji prowincjonalnych a radca Wójcikiewicz wystosowując osobne zaproszenie do poszczególnych Województw oraz Związków pożarniczych do organizowania miejscowych Komitetów Zjazdów. Po ukonstytuowaniu komitetu zabrał głos Dr. Godlewski im. Ligi Obrony Powietrznej i przeciwgazowej zapraszając Straże pożarne do współdziałania z pracami Ligi.

W rezultacie uchwalono jak najwydatniejszą współpracę oraz urządzenie pokazów walki przeciwgazowej na Zjeździe, przyczem zaproszono dr. Godlewskiego jako referenta spraw obrony gazowej do sekcji technicznej Komitetu.

Kasa Strażacka przy P.D.U.W.

Członkowie straży ogniowych, jak wiadomo, swą pełną poświęcenia pracę spełniają honorowo. A przecież przy ratowaniu płonącego mienia współobywateli narażają się na kalectwo, a niekiedy nawet na utratę życia, jak to było podczas wielkiego pożaru fabryki Angersteina w r. ub. w Łodzi, gdzie zginęło 3-ch strażaków. I nie otrzymują za to żadnego odszkodowania ani oni w wypadku kalectwa, ani pozostałe rodziny — w wypadku śmierci strażaków podczas pożaru.

Takiemu stanowi rzeczy zaradza zorganizowana przez Polską Dyrekcję Ubezpieczeń Wzajemnych istniejąca przy tej Instytucji od r. 1922 Kasa Strażacka, której celem jest ubezpieczenie zapisanych do niej członków straży ogniowych ochotniczych od nieszczęśliwych wypadków. Do Kasy mogą się zapisywać tylko straże zbiorowo. Opłata wynosi 50 gr. od członka rocznie. Swiadczenia Kasy na r. b. ustalono w skali następującej. dla wdowy po zmarłym na skutek wypadku strażaku (lub najbardziej uprawnionego najbliższego członka rodziny) — 3,000 zł., każdemu z dzieci do 16 lat — 400 zł.; w razie stwierdzonej stałej, całkowitej niezdolności do pracy strażakowi wypłacone będzie odszkodowanie jednorazowe w wysokości 4,000 zł., wreszcie — w razie choroby, związanej bezpośrednio z wypadkiem, strażak otrzyma za każdy dzień choroby 5 zł.

W r. 1924 Kasa Strażacka wypłaciła strażakom, którzy ulegli nieszczęśliwym wypadkom - czas akcji ratunkowej, ogólną sumę 4,170 zł. 50 -

Burze śnieżne i wylewy.

Ubiegła niedziela zaznaczyła się licznemi kataklizmami żywiołowemi w Niemczech Szwajcarji i we Włoszech

W bawarskich lasach górskich szalał orkan, który spowodował wielkie spustoszenia i liczne nieszczęśliwe wypadki. W Monachjum wicher powyrywał w wielu miejscach drzewa z korzeniami. W górach zniszczone są lasy na przestrzeni dziesiątek tysięcy metrów kwadratowych, druty telefoniczno-telegraficzne i do oświetlenia elektrycznego przerwane. Pociąg osobowy na linji Salcburg—Ischl wyrzucony został z szyn siłą wichru, kilka wagonów spadło z nasypu, przyczem konduktor poniósł śmierć, a kilkanaście osób z pośród służby kolejowej i pasażerów jest rannych. Pociąg ratunkowy dążący na miejsce wypadków uległ temu samemu losowi.

W Szwajcarji północnej od soboty szalały niesłychanej gwałtowności burze przy temperaturze letniej. W Zurychu termometr wskazywał w cieniu 18 st. W kantonie tesińskim padły ulewy przyczem poziom rzeki podniósł się zatrważająco. W St. Moritz spadł śnieg na kilka metrów wysokości. W nocy z soboty na niedzielę po silnych śnieżycach lawina zasypała kolej Gotarda n przestrzeni 100 mtr. między Ambri i Airolo.

Padał też śnieg we Włoszech, gdzie z wielu miejsc donoszą o spadających lawinach. W wąwozie Eernina śnieżyca była taka gwałtowna, że wszelka komunikacja do Engadinu uległa przerwie. Linje telegraficzne do Szwajcarji i Francji przeważnie zniszczone. Na wybrzeżu Liguryjskiem trąba wodna wyrządziła wielkie szkody — orkan porwał całe domostwo i rzucił na tor kolejowy wszystkie słupy telegraficzne i telefoniczne na przestrzeni 100 mtr. zerwane. Spustoszenie na polach wielkie; uszkodzone są też budynki fabryczne, z domów pozrywane dachy

Wreszcie niepamiętnej gwałtowności orkan szalał na Islandji, gdzie zginęło kilkunastu ludzi. Przepadły narazie bez wieści 2 łodzie rybackie, angielska i islandzka. Niemal cała flota rybacka, stojąca na wodach Islandji, schroniła się do portów islandzkich.

Z Japonji zaś nadchodzą wieści o nowych trzęsieniach ziemi.

Rozpętały się moce przyrody nad kulą ziemską wre w jej łonie.

KRONIKA

— WYSTĘPY KAZIMIERY RYCHTEROWNY.

Dowiadujemy się, że w najbliższym czasie odbędą się w Kaliszu występy znakomitej artystki Kazimiery Rychterówny, jedynej w swoim rodzaju mistrzyni żywego słowa. Prasa nasza donosiła o wielkich sukcesach, które Rychterówna odniosła ostatnio na swoich koncertach recytatorskich w Paryżu i we Widniu.

Obecnie, po powrocie, artystka odbywa tournee w Kraju. Towarzystwo Muzyczne zaprosiło Rychterównę do Kalisza, ażeby dać naszemu miastu możność poznania zjawiskowej sztuki wielkiej artystki.

— OSTRZEZENIE DLA ROBOTNIKOW POLSKICH WYJEZDZAJĄCYCH DO NIEMIEC

Robotnicy polscy sezonowi znaleźli się w Stralsundzie w tragicznej sytuacji. Znajdują się tam wielkie ilości robotników, w tem rodziny z niemowlętami, szukający przytułku w słomianych szopach i pustych gumnach, stojących w polu Są to skutki wygnania z nastaniem zimy robotników tych przez Niemców właścicieli folwarków na Pomorzu niemieckiem. Szczegóły te podaję pismo niemieckie „Kachsiche Staatszeitung" które oburza się na postępowanie „junkrów pomorskich" nietroszczących się o danie utrzymania zatrudnionym u nich robotnikóm na czas wolnych od robót polowych, ani też nie postarali się o odesłanie ich do domu. Artykuł ten, zamieszczo w urzędowym organie rządu saskiego powinien być ostrzeżeniem dla wszystkich, którzy pomimo nieuregulowania opieki i odpowiedniego traktowania robotników polskich, zamierzają emigrować do Niemiec.

— NOWE PRZEPISY DYSKONTA WEKSLI

Nowe prawo wekslowe usuwa dotychczasową rozbieżność dzielnicową. Obecnie Bank Polski w porozumieniu ze Związkiem Banków Polskich ustalił jednolity system obliczania odsetek komisowego i formalności przy proteście. — Odtąd oblicza się:

Miesiąc równy 30 dniom a rok 360 dniom przyczem od weksli miejscowych oblicza się odsetki najmniej za sześć dni.

Od weksli zamiejscowych również płatnych w zastępstwach najmniej za dziesięć dni — przy minimum jeden złoty od weksla.

Odsetki należy liczyć za czas od dnia wypłaty do dnia poprzedzającego dzień płatności. Za ostatni dzień tj. dzień płatności odsetki nie będą obliczane.

Dni ulgowe (respektowe) zostały uchylone odsetki też za nie obliczeniu nie podlegają.

Terminy płatności. Weksle muszą być przez płatników wykupywane w dniu oznaczonym na weklu, jak ostatecznej dacie płatności O ile w dniu tym przypada niedziela, lub ustawowy dzień świąteczny — lub w razie zbiegu dwuch lub więcej świąt, płatność wekslu przesuwa się na najbliższy dzień powszedni.

Uwaga. Odsetek za dni świąt, liczyć nie należy.

Po tym dopiero dniu, mogą być przedsiębrane czynności dotyczące weksla tj. przedstawianie do zapłaty i dokonanie protestu.

Protest weksli zarówno miejscowych jak i zamiejscowych, w razie niewykupienia w dniu płatnościści, weksle te winny być tego samego dnia oddane notarjuszowi celem sporządzenia protestu.

Na specjalną prośbę płatnika, dyrektor oddziału może odroczyć zapłatę do godziny 11 dnia następnego, bez żadnych dodatkowych opłat.

O ile weksel miejscowy nie zostanie w terminie zapłacony, należy przed oddaniem go do protestu wezwać podawcę do wykupienia, według dotychczasowego zwyczaju.

Wezwanie do zapłaty odbywać sie będzie drogą rozsyłania zawiadomień, że weksel jest płatny w takim to dniu w oddziale banku lub zastępstwie Wezwanie te urzędy te obowiązane są rozsyłać przez pocztę lub przez umyślnego posłańca przynajmniej na pięć dni przed terminem płatności. Aby nadać tej awizacji równoważnej ważności, z przedstawieniem orvginału weksla do zapłaty, oddziały maja zażądać podpisania deklaracji, że uważają czynność tę za równozn. z przedstawieniem weksla do zapłaty.

Stawki prowizyjne. Bank Polski obniżył od sumy weksla protestowanego z jednej trzeciej na jedną szóstą.

Do dyskonta mogą być przyjmowane weksle podpisywane skrótami tylko od firm zarejestrowanych, według ścisłego brzmienia rejestracji, natomiast firmy niezarejestrowane i osoby prywatne musza podpisywać weksle pełnem imieniem i nazwiskiem. O ile podpis wystawcy, akceptanta lub żyranta jest trudny od odczytania należy obok podpisu przyłożyć pieczątkę firmową albo przynajmniej napisać podpis obok wyraźnie ołówkiem.

— PRZEGLĄD SWIATOWY. Nowy egzemplarzżI „Przeglądu Swiatowego" zawiera wśród licznych ilustracji, następujące artykuły: Z tajemnic świata duchowego. Kronika o Matce Boskiej, komunistach i zbliżającym się Popielcu. Gdzie znaleść szczęście? Sylwetki artystyczne. Z dziedziny odkryć i wynalazków. Ruch wydawniczy. Co kobieta powinna czynić, by się nie starzeć. Jaka będzie moda w przyszłym sezonie. Humor i t.d. Redakcja i Administracja — Warszawa, Warecka 9.

— Nr. 8 „WIADOMOSCI LITERACKICH" przynosi artykuły polemiczne J. Kaden-Bandrowskiego i J. N. Millera z prof. I. Chrzanowskim o Mickiewiczu, artykuły H. Więckowskiego o niedoszłem małżeństwie córki Zygmunta Krasińskiego z królem szwedzkim, wywiad M. J. Wielopolskiej z J. Hulewiczem, korespondencję z Paryża W. George'a o malarce Halickiej, studjum T. Sinki o nieznanym planie „Królów Duchów" Wyspiańskiego sprawozdanie z książek W. Wandurskiego, S. Zachorskiej, i J. Wittlina, polemikę T. Sinki o wstępy do dzieł Wyspiańskiego, korespondencję z Poznania o tamtejszym duchu poetyckim, głosy prasy zagranicznej o Szymanowskim recenzje kinowe Irzykowskiego, notatki."

— PODATEK DOCHODOWY W MARCU.

Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby pobór państwowego podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za pracę najemną na całym obszarze Rzeczypospolitej był w miesiącu marcu rb. dokonywany w dotychczasowym trybie, według skali i przepisów, ogłoszonych w Nr. 20 Monitora Polskiego z dnia 25-go stycznia b. r.

— DLACZEGO PRZEŻYWAMY KRYZYS GOSPODARCZY? —

Jedno z pism paryskich podaje w dziale gospodarczym zestawienie ceny chleba we wszystkich państwach europejskich.

Zestawienie to rozporządzone jest na dzień 20 stycznia 1925 roku i obejmuje cenę jednego bochenka chleba we frankach francuskich.

I tak płacono w dniu 20 stycznia za jeden bochenek (ok. 2 kg. wagi) chleba::

W Paryżu	1,50	fr. fr.
„ Brukseli	1,60	„ „
„ Madrycie	1,74	„ „
„ Rzymie	1,78	„ „
„ Oslo (Chryst.)	1.85	„ „
„ Londynie	1.87	„ „
„ Pradze	1.92	„ „
„ Bukareszcie	2.00	„ „
„ Sofji	2.10	„ „
„ Belgradzie	2.12	„ „
„ Berlinie	2.21	„ „
„ Hadze	2.34	„ „
„ Rydze	2.85	„ „
„ Konstantynopolu	3.00	„ „
„ Moskwie	3.10	„ „
„ Rewlu	3.11	„ „
„ Wiedniu	3.15	„ „
„ Kopenhadze	3.50	„ „
„ Kopenhadze	3.50	„ „
„ Budapeszcie	3.90	„ „
„ Warszawie	3.92	„ „

Dane, zawarte w powyższej tabelce, czerpane są ze źródeł oficjalnych, tak, że autentyczność i ścisłość zdają się nie ulegać żadnej wątpliwości.

Zaznaczyć jednak trzeba, że o ile chodzi o państwa zachodnie, jak Francja, Belgja, Anglja, Szwajcarja, Holandja i t.p., to podana w tabelce cena odnosi się do chleba pszennego I gatunku, zaś gdy chodzi np. o Warszawę, to cena powyższa (3.92 frank. franc. w dniu 20 stycznia równała się 1 złoty) odnosi się do przeciętnego chleba żytniego t. zw. normalnego.

Cena chleba w Warszawie względnie w Polsce, a cena chleba w krajach zachodnich najlepiej tłomaczy przyczyny, dla których przeżywamy okres zastoju gospodarczego i dla których robotnik polski żyje, w porównaniu z robotnikiem francuskim lub angielskim, w skrajnej nędzy materjalnej i kulturalnej.

— SPADEK CEN MIESZKAN w WARSZAWIE.

Ostatnio na warszawskiej giełdzie mieszkaniowej zapanował niebywały zastój spowodowany zmniejszeniem liczby nabywców mieszkań i znacznym wzrostem podaży Setki pośredników, ciągnących ze swego procederu znaczne zyski, powiększyły liczbę pozostających bez pracy ię

Przyczyny obecnego stanu rzeczy w tej dziedzinie są następujące: 1) wyjazd zagranicę z dzielnic żydowskich bogatych rodzin, 2) przenoszenie się na prowincję rodzin żyjących z kapitału, niezwiązanych pracą i interesami ze stolicą, 3) wzrost komornego, który mniej zamożne rodziny skłania do zamiany większych mieszkań na mniejsze, 4) brak gotówki.

Wszystkie powyższe przyczyny wraz z zapowiedzią rychłego podjęcia ruchu budowlanego doprowadziły do tego, iż t. zw. odstępne, pobierane dotąd w znacznej wysokości, dochodzącej ostatnio do 600—800 dolarów za dwa pokoje z kuchnią, spadło do połowy.

W kołach wtajemniczonych twierdzą, iż w najbliższym czasie można się spodziewać powrotu do normalnych stosunków, t.j. do wynajmowania mieszkań wprost od gospodarzy be żadnego odstępnego. Już obecnie wielu właścicieli domów wynajmuje nadbudowane lub przerobione lokale, żądając tylko zwykłego komornego za kilka lat zgóry.

— „WYCHODZCY" organu Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego, ukazał się Nr. 8, z treścią następującą:

Najważniejsze wiadomości dla wychodźców. JJak to nazwać. — Ekonomiczny charakter osiedli polskich w Kanadzie i ich rozmieszczenie. Polscy robotnicy sezonowi w Prusach Wschodnich. — Robotnicy polscy w departamencie Loice we Francji (odcinek). — Polacy w Finlandji Polskie związki wzajemnej opieki we Francji. Polacy w Nadrenji. — Z życia Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego. — Kronika. Kronika ważniejszych wypadków z ostatniego tygodnia. — Odpowiedzi Polskiego Towarzystwać Emigracyjnego.

Cena Nr. pojedyńczego „Wychodźcy" wynos 25 groszy, prenumerata kwartalnie 3 zł.

Adres Redakcji: Warszawa, Krakowskie Przedmieście. 70.

OFIARY:

Zamiast bytności na maskaradzie w dniu 21 lutego rb. w sali Stow. Rzem. na dochód LOPP. złożyli: pan dyrektor Godlewski 10 zł., p. dyrektor Stanisław Orzeł 10 zł., p. M. Rynek 16 zł. Powyższe ofiary wręczono Komitetowi balu na ręce kapitana p. Zakrzewskiego.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ulicy Wrocławskiej № 35 ogłasza, że w dniu 2 marca 1925 roku, od godziny 10-ej z rana w Kaliszu przy ulicy Majkowskiej pod Nr. 11, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: maszyny hafciarskiej, należących do Majera Tuska, ocenionych na 441 zł. 18 gr., na zaspokojenie pretensji Bera-Wolfa Lewi i in.

Kalisz, dnia 19 lutego 1925 r.

455 Komornik Sądowy J. MOTYLEWSKI.

MAJĘTNOŚĆ **ŁABISZYNEK,**
telefon Gniezno 43, poczta **Gniezno,**
Wojew. Poznańskie.

POLECA do SIEWU:

Pszenicę jarą czerwoną Stieglera I odsiew

Owies „Zwycięzca" dalszy odsiew

Ziemniaki selekcjonowane pod osobistym nadzorem hodowcy i ręcznie przebierane.

Parnassia 1 odsiew.

Parnassia
Dcodarv } dalsze odsiewy
Wohltmann

425

Stenografji
wyucza listownie szybko jaknajdokładniej (gwarancja) Instytut Stenograficzny, Warszawa, Mokotowska 39. Żądajcie obszernych bezpłatnych prospektów. 292

Rektyfikacja w Kaliszu,
ul. Łódzka I.
poszukuje
kotlarza - szwajsera.
Zgłoszenia do Kantoru fabryki. 429

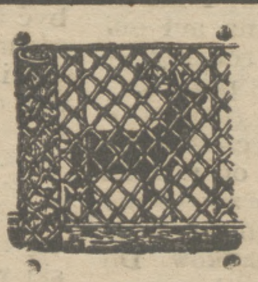
Ostrzegam
że weksel wystawiony 2/II, in Blanco na 500 zł., w obcych rękach niema wartości
448 **Józef Rosenstein.**

Zginęła książka wojskowa
wydana przez P.K.U. Kalisz, na imię Remigjusza Żarskiego ze Zbierska, rocznik 1890. 445

Zginęło świadectwo demobilizacyjne
wydane przez 3-ci pułk ułanów, na imię Józefa Janickiego, rocznik 1901, oraz karta ewidencyjna konia. 435

Zginął paszport
wydany przez Urząd gminy Koźminek, na imię Józefa Roga. 456

Zginął paszport
wydany przez gminę Marchwacz, na imię Emila Janata. 454

FABRYKA
ogrodzeń drucianych
J. SZCZEPIKA
w KALISZU,
ul. Młynarska № 9 (obok cmentarza) dom własny

wykonywa:

Wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynkowanego, jako to: ogrodów, parków, łąk, podwórzy, skwerów, szkółek ogrodniczych, cmentarzy grzebalnych, jak również posiada stale drut kolczasty, skobelki, arfy do węgla i żwiru, materace do łóżek, wycieraczki do nóg, kraty do okien i t. p.

Ceny przystępne. 49 **Ceny przystępne.**

Zamiast TRANU **dla dzieci oraz osób wątłych i anemicznych**

poleca się znany od lat wielu **JECOROL** MAGISTRA A. Bukowskiego

Regest M. Z. P. № 214

Laboratorjum chemiczne Apteki, Warszawa Marszałkowska 54, telefon 13-19.

Sprzedaż w aptekach i skł. aptecznych. **Wystrzegać się naśladownictwa. UWAGA** wszystkie wyroby naszego laboratorjum są zaopatrzone w czerwony podpis: „A. Bukowski" i markę ochronną: trójkąt ze statywą. 2890

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH „GAZETY KALISKIEJ"

SP. Z OGR. ODP.

POLECA:

Wielki wybór papeterji wiedeńskiej i krajowej w ozdobnych pudełkach od 1 zł. 50 groszy i kopertach 10x10 — od 26 gr.

Kałamarze ozdobne.

Pióra wieczne oryginalne „Osmia", „Penkala" i inne — od 2 zł. 80 gr.

Bilety wizytowe. Garnitury piśmienne.

Ołówki automatyczne, Böhlera, Komio, Penkala, teczki do papierów, notesy, portfele, i scyzoryki.

Kalendarze wieczne, ścienne, terminowe i inne.

Gustowne kosze do papierów.

Ramki wszelkich formatów do fotografji od 60 g. sz.

Albumy do pocztówek, fotografji i poezji.

Akwarele, kredki w pudełkach na sztuki.

Książki handlowe do buchalterji podwójnej i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich, galerja drezdeńska, salon paryski, oryginalne egipskie i francuskie.

Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1. Redaktor A. RADWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Spół. z ogr. odp.